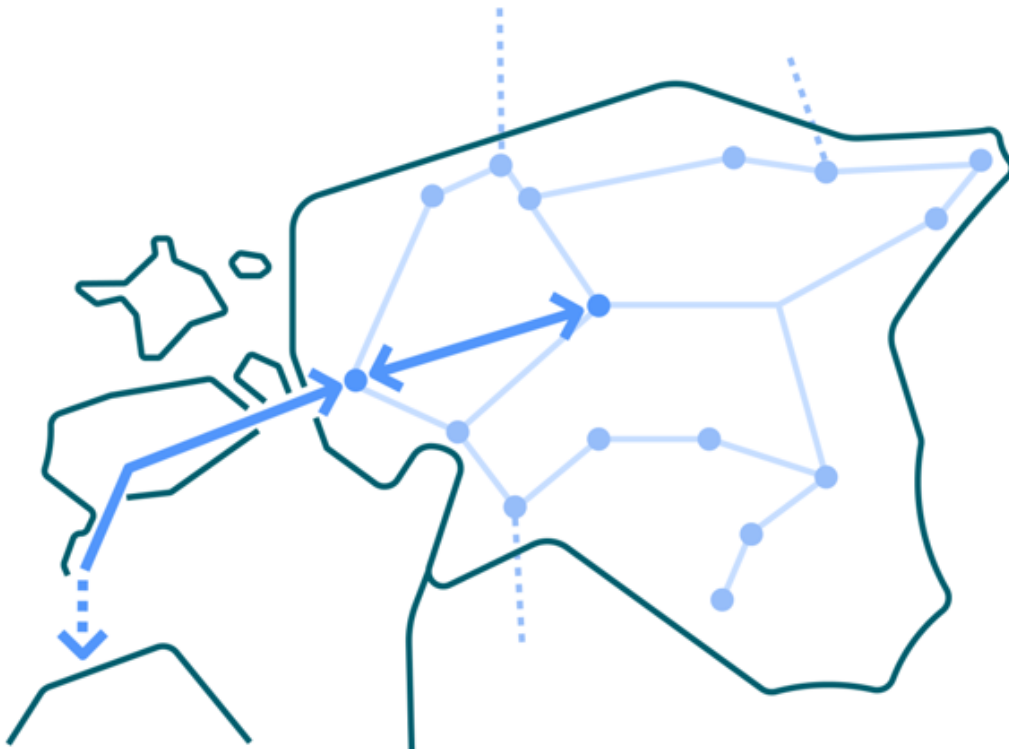

Töö number: 24000064
Tellijä Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
Konsultant Skepast&Puhkim OÜ
Laki põik 2, 12915 Tallinn
Telefon: +372 664 5808; e-post: info@skpk.ee
Registrikood: 11255795;

Kuupäev 07.01.2025

Mereimetajate uuringu lähteülesanne

Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh KSH, programmi lisa nr 2

Sisukord

1. Sisu ja eesmärk	2
2. Eelnev info mõjuala kohta	2
3. Metoodika	2
4. Vajalikud eksperdid ja pädevused	2

Koostanud: Mart Jüssi, Marion Mets (Skepast&Puhkim)

uuringu 1. Sisu ja eesmärk

Merre taristu rajamisel on oluline arvestada otseste ja kaudsete mõjudega mereimetajatele, kuna nad on meres laialt liikuvad liigid, kelle võtmeelupaigad (nt puhke-, toitumis- ja sigimisalad) paiknevad mere eri osades, mille vahel loomad rändavad. Kaablite paigaldamise planeerimisel on oluline teada ja vajadusel arvestada ka mereimetajate võtmeelupaikade paiknemise ja kattumisega kaablitrassiga.

Töö eesmärk on tuvastada ja kirjeldada olemasolev olukord planeeritavate tegevuste piirkonnas ning anda hinnang tegevuste või paigaldiste võimalikule mõjule neis võtmeelupaikades. Töö annab sisendi trassialternatiivide võrdlemiseks ning looduskeskkonna võrdluskriteeriumi „Mõju hüljestele“ sisustamiseks.

Töö käigus tuvastatakse otsesed ja kaudsed mõju mereimetajatele ning antakse hinnang nende olulisusele. Oluliste mõjude leevendamiseks esitatakse võimalikud meetmed, mida saab rakendada, kui see on vajalik ja kohane.

Analüüsi koostamise käigus tehakse koostööd eskiisprojekti koostaja ja keskkonnamõjude hindamise töögrupiga, tagamaks info ajakohasus kavandatava tegevuse osas ning võimaldamaks kavandada vajadusel eskiisprojekti koostamisel leevendavaid meetmeid.

2. Eelnev info mõjuala kohta

Planeeritav ala paikneb Väinamere ja Liivi lahe piiridel ning seal on olemas hüljeste puhkealad ning rändeteed, ka toitumine. Seoses varasemate töödega, mis on tehtud võimaliku Suure väina püsiühenduse jt lokaalsete rakendusuringute raames, on materjal hüljeste arvukuse ja selle muutuste kohta suhteliselt mahukas ja järeltuste tegemiseks piisav.

Erinevate uuringute raames on hüljestele paigaldatud telemeetriaseadmeid, mis registreerivad loomade meretasutust ja mille alusel saab leida, kirjeldada ja võrrelda nende võtmeelupaiku ja nende kasutust. Viigerhüljeste osas on materjal väga mahukas – üle 30 isendi, hallhüljeste osas piirkonnast andmed peaaegu puuduvad, kuid on võimalik võrdlevalt analüüsida 22 isendi andmeid ning uuritava ala sobivust selle analoogi põhjal.

3. Metoodika

Arvukuse ja selle muutuste olemasolevad telemeetriaandmed kogutakse viimase 5 aasta kohta (nn kaasaegseim teave) ning esitatakse kohalikus võrdluses kogu Väinamere ja Liivi lahega kui kahe eristatava meresüsteemiga.

Ruumiandmed analüüsitakse liikumistrajektooride, sukeldumisaktiivsuse ja aktiivsuse põhiselt ning tuvastatakse põhilised bioloogilised funktsioonid: puhkus, toitumine, ränne, paljunemine mereruumis ja uuritaval alal. Hinnatakse ala või selle elementide puutumust nende funktsioonidega.

Lähtudes hüljeste bioloogiast, hinnatakse võimalikke inimõjusid aistingutele vee peal ja vee all ning keskkonnamuutustest lähtuvaid kaudseid mõjusid, nt kalastiku kaudu.

4. Vajalikud eksperdid ja pädevused

Töö tegijal peavad olema head teadmised mereimetajate bioloogiast ning telemeetria andmestiku analüüsi kogemus eelkõige loomade bioloogiat silmas pidades. Oluline on eelnev töö inimõjude hindamisel avamerelises keskkonnas. Vältimatu on ligipääs Eestist kogutud hüljeste telemeetria-andmestikule.

Töö arvestuslik maht kameraaltööna: kolm kuud ühe jagatava täiskoormuse mahus.